

- ቀ) ከማንኛውም ስህተት የሚያደነዝቡ ሰዎች ነፃ የሆኑ።
- 2. ሰገሲነት የሚያበቃ የተምህርት ደረጃን በተመለከተ የክሰሱን ህብረተሰብ ተሳትፎን ባገናዘበ መሰከር ይሆናል። ዝርዝሩ ኮሚሽን በሚያወጣው መመሪያ መሰረት ይወሰናል።
- 3. የገሲነት ምሳሌ ማስታወቂያና ሂደት ኮሚሽን በሚያወጣው መመሪያ መሰረት ይሆናል።
- 4. በዚህ ስንቀሳ ገሰሰ ስንቀሳ (1) መሰረት ሰገሲነት የተመለከተ ማንኛውም ሰው በኮሚሽን የሚዘጋጅ የቅጥር ውል ይፈጸማል።
- 5. በገሲነት የተቀጠረ ማንኛውን ሰው ስለባት ስሙት የሰገሲነት ገደታ ይኖርበታል። ይህም የገደታ ስገሲነት ዘመን ስቅጣጠር የሚጀምረው ስልጠናውን ስጠናቅ ከወጣበት ቀን ጀምሮ ይሆናል።

5 ስለ ስልጠና!

- 1- ማንኛውም ገሲነት በገሲነት ስገሲነት ከመጀመሪያ በፊት መሰረታዊ የገሲነት ስልጠና ይሰጠዋል።
- 2- የሥልጠናው ዓላማ ስህተት-መንግሥት መከበር የሚቆሞና ብቃት ያለው የገሲነት ባስሙዎን መፍጠር ነው።
- 3- የሥልጠናው ዓይነት በሦስት ደክረሳቡ ስነ-ም፣ ሀ/ መሠረታዊ የገሲነት ሥልጠና፣ ለ/ ከገሲነት ሥራ ጋር የሚገናኝ ሰዩ ሰዩ የሙያ ሥልጠና፣ ስኅ ሐ/ ሰላማዊ የሚያበቃ ሥልጠናዎች ናቸው።
- 4- ሥልጠናውን ለማስፈጸም የሚያስፈልጉ ዝርዝር ሁኔታዎች ኮሚሽን በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ይወሰናሉ።
- 5- ማንኛውም ጀሚሮ ሠጣጥን በሥልጠና ወቅት፡- ሀ/ ምግብ፣ የሙኝታ ስገሲነት፣ ሰብስቦ ጫማ፣ የቆሰረት መሳሪያ ስንደሁም ኮሚሽን በሚያወጣው መመሪያ መሠረት የሲስ ገንዘብ ያገኛል። ለ/ ለሚደርሰበት ስሙም ነፃ የሕክምና ስገሲነት ያገኛል። ሐ/ በሚመደብበት የሥልጠና ገርገራም የመሳተፍ ገደታ ስለበት። መ/ የሚገባበትን የማህሰጠኛ ተቋም ውሳኔ ደንብና መመሪያዎች ማክበር ስለበት። ሠ/ የተመደበበትን የሥልጠና መስክ ለማቋረጥ ለመቀየር ወይም ለማራዘም ሲፈልግ ኮሚሽንን በቅድሚያ ማስፈቀድ ስለበት።

6. ቃለ መሳሰል

ማንኛውም የክሰሱ ገሲነት ስባሰ መሠረታዊ የገሲነት ሥልጠና ስንደሁም ሥራ ከመጀመሪያ በፊት የሚከተለውን ቃለ መሳሰል ይፈጸማል።
 ስነ ----- የክሰሱንና የፈጠራውን ስን- መንግሥትና ሲሱች ህጎች በሚገባ ሰመጠብቅ ስና ለማስከበር ወንጀልን በቀርጠኝነት ለመከላከልና ሕዝቡን በስሜትና በታማኝነት ለማገልገል ቃል ስገባለሁ።

7. ምደባ!

- 1. ማንኛውም ሰጣጥን ሥልጠናውን ከጨረሰ በኋላ በሰጠበት ሙያ በክሰሱ ውስጥ በማናቸውም ቦታ በኮሚሽን ይመደባል።
- 2. ስህተት ሆኖ ሲገኝ ከዚህ በተለየ ሁኔታ ሲመደብ ይቻላል። ዝርዝር ኮሚሽን በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

8. በዝውውርና በተጠባባቂነት ስለመመደብ!

- 1. ኮሚሽን ለሥራው ስህተት ሆኖ ሲያገኘው ማንኛውንም ገሲነት በመሥሪያ ቤቱ ውስጥ በተመሳሳይ የሥራ ደረጃና ደመወዝ ከሌሎች የሥራ መደብ ስህተት ደረጃ ወደ ስሰው ሲላ ተመሳሳይ የሰራ መደብ

- 2. በዚህ ስንቀሳ ገሰሰ ስንቀሳ(1) መሠረት በውስጥ ዝውውር ሲሞላ በሚችል ክፍት የሥራ መደብ ሳይ መሥራት የሚፈልጉ ሲሱች ገሲነት ሲኖሩ ዝውውሩ በውደደር ይሆናል።
- 3. በዚህ ስንቀሳ ገሰሰ ስንቀሳ (1) የተደነገገው ቢኖርም ኮሚሽን ሥራው ስንደሁም የሰገሲነት ገሲነት ደሞዝ ሳይቀንስ ደረጃው ወይም የያዘው የሥራው ዓይነት ሳይጠብቅ ከሌሎች ስሙት ሳይሰጠ ጊዜ በጊዜያዊነት ስዳው ማሰራት ይችላል።
- 4. ማንኛውም ገሲነት በጤና መታወክ ምክንያት በያዘው የሥራ መደብ ሳይ ወይም ባለበት የሥራ ቦታ ሲሰራ ስለመቻሉ በሕክም ማስፈጸሚያ ሲፈገገ፣ ሀ/ በተመሳሳይ ደረጃ ሲመደብ የሚችልበት ክፍት የሥራ መደብ ካለ በያዘው ደረጃ ወይም ለ/ በተመሳሳይ ደረጃ ሲመደብ የሚችልበት ክፍት የሥራ ቦታ ከሲስና ገሲነት በዝቅተኛ ደረጃ ሳይ ሰመሰራት ፍቃደኛ ከሆነ ደረጃው ተቀንሶ ወደ ሚስማማው የሥራ መደብ ወይም የሥራ ቦታ ይዛወራል።
- 5. ሁኔታዎች ሲያስገደዱ ኮሚሽን ስንደሁም ገሲነት ክፍ ያለ ደረጃ ባለው የሥራ መደብ ሳይ በተጠባባቂነት ስንደሁም ማድረግ ይችላል። ይህም ሲሆን በመመሪያ በሚወሰነው መሰረት የተጠባባቂነት ስብሰ ይከፈላል።
- 6. ስንደሁም ገሲነት ከሌሎች ስሙት በሳይ በተጠባባቂነት ማሠራት ስይቻልም።
- 7. የሰገሲነት ገሲነት የሥራ መደብ የተሠረዘ ስንደሁም በመሥሪያ ቤቱ ውስጥ ተመሳሳይ ደረጃ ወደ ስሰው የሥራ መደብ መዛወር ይኖርበታል። ዝርዝር ቢኖርም በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።
- 8. በተመደበበት የሥራ ቦታ ወይም ክፍል በያንስ ስደሰት ወራት ያገለገላል የገሲነት ስባሰ ስኮሚሽን የደውሎ ጥያቄ ማቅረብ ይችላል። ዝርዝር ስፈጻሜ ኮሚሽን በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

ክፍል ሶስት የሥራ ሰዓትና ልዩ ልዩ ፈቃዶች 9. መደበኛ የሥራ ሰዓት፣

- 1. የገሲነት ስገሲነት በቀን 24 ሰዓት፣ በሳምንት 7 ቀናት በወር 30 ቀናት በዓመት 365/6 ቀናት ያለማቋረጥ ይሰጣል።
- 2. የማንኛውም ገሲነት መደበኛ የሥራ ሰዓት በቀን 8ሰዓት ሆኖ በሳምንት ከስርባ ሰዓት መብሰጥ የለበትም። ሆኖም ስህተት ካደገ ጉዳይ ወይም ሰደቀ የገሲነት ሥራ የተርፍ ሰዓት ስንደሁም በስለቃው ከታዘዘ መሥራት ይኖርበታል። ስሠራበት ትርፍ ሰዓት ሥራ የማካካሻ ሰራጭት ይሰጠዋል።

10. የዓመት ዕረፍት ፈቃድ መርህ

- 1. የዓመት ዕረፍት ፈቃድ የሚሰጠው ገሲነት ሰተወለነ ጊዜ በማረፍ ስገሲነትን በታደሰ መንፈስ ስንደሁም ሰማሰቻል ነው።
- 2. የዓመት ዕረፍት ፍቃድ በገንዘብ ስደሰጥም።

11. የዓመት ዕረፍት ፈቃድ ቀናት

- 1. ስንደሁም ዓመት ያገለገለ ገሲነት 20 የሥራ ቀናት የዓመት ዕረፍት ፍቃድ ያገኛል።
- 2. ከሌሎች ዓመት በሳይ ያገለገለ ገሲነት ስህተት ደንደንደ ተወማሪ ዓመት ስንደሁም የሥራ ቀን ስለተከሰበት የዓመት ዕረፍት ፍቃድ ያገኛል። ሆኖም የሚሰጠው የሰገሲነት ዓመት የሰራጭት ፍቃድ ከ30 የሥራ ቀናት መብሰጥ የለበትም።

- 3. በሌላ የሚገኝበት ሙሉ ቀንም ሲሆን የሰጠው ስጦታው በዚህ ንዑስ ስንቀጽ (2) ስለጸደቀ የሚታሰብ ይሆናል።

12. የዓመት ዕረፍት ፈቃድ ስጦታ!

- 1. የዓመት ዕረፍት ፈቃድ የኮሚሽንን ሰነድ መሠረት በማድረግና በተቻለ መጠን የገሰሱን ፍላጎት በማሟላት በሚደረግ ሙሉ ገቢ መሠረት በበጀት ዓመት ውስጥ ይሰጣል።
- 2. ስንድ ገቢ ፈቃድ በሚወሰድበት ጊዜ በዕረፍት ላይ የሚቆይበትን የሰነድ ወር ደመወዝን በቀድሞ ሲወሰድ ይቻላል።
- 3. ዕድህ ሁኔታ ከሌለ ወይም ገቢ ተከፋፍሎ ስንድ ሰጠው ጠይቅ የቀርብ ዓስቃው ካፈረፈረ በቀር የዓመት ዕረፍት ፈቃድ ሳይከፈል በሰነድ ጊዜ በበጀት ዘመን መሰጠት አለበት።
- 4. የሥራው ሁኔታ በማስገደድ ወይም በጸጥታ ምክንያት የዓመት ዕረፍት ፈቃድ ሲተሰጥ ይቻላል።

13. የዓመት ዕረፍት ፈቃድ ስለማስተላለፍ

- 1. የሥራው ሁኔታ በማስገደድ ምክንያት ኮሚሽን የሰነድን ገቢ የዓመት ዕረፍት ፈቃድ በበጀት ዓመት ውስጥ ሲሰጠው ያዕታስ ስንድን የበላይ ኃላፊው ለሁለት የበጀት ዓመት ሲያስተላልፍ ይቻላል።
- 2. ሆኖም ገቢ ያሳተፈበት የዓመት ዕረፍት ፈቃድ በሦስተኛው በጀት ዓመት ስንድ መሰጠት አለበት።

14. የወሲድ ፈቃድ

- 1. **ነፍሰጡር የሆነች ሴት፤**
 ሀ/ ከስርገዝናዋ ጋር የተያያዘ ምርመራ ሰማድረግ ሐኪም በሚያዘው መሰረት ደመወዝ የሚከፈልበት ፈቃድ ይሰጣታል።
 ለ/ ከመውሰድ በፊት ስረፍት ስንድ ተደርጎ ሐኪሟ ካዘዘ ደመወዝ የሚከፈልበት ስረፍት ይሰጣታል።
- 2. መውሰዱ ሲደርስ ስወሰደበት ብላ ከገመተችበት ቀን በፊት ሰላላ ተከታታይ ቀናት የቀድመ ወሲድ ፈቃድ ስንድም ስትወሰድ ከወሰደችበት ቀን ጀምሮ ስላላ ተከታታይ ቀናት የወሲድ ፈቃድ ከደሞወዝ ጋር ይሰጣታል።
- 3. የወሲድ ሰነድ የቀድሞ ወሲድ ፈቃድ ሲያሰቅ ያሰጠደች ስንድን ስለሰነድ ምትወሰድበት ቀን ድረስ ባሉት የሰነድ ቀናት የምትቆይበት ስረፍት በበጀት ዓመቱ ካላት የዓመት ስረፍት ፈቃድ ወይም በበጀት ዓመቱ የዓመት ስረፍት ፈቃድ የሲሳት ስንድን ከሚቀጥሰው የበጀት ዓመት የስረፍት ፈቃድን መውሰድ ትችላለች።
- 4. በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ (2) የተወሰነው የወሲድ ፈቃድ ከወሲድ በኋላ ብትታመምና ተወማሪ ፈቃድ የሚያስፈልጋት መሆን በሐኪም ከተረጋገጠ በዚህ ደንብ ስንቀጽ 15 በተደነገገው መሰረት የህመም ፍቃድ መውሰድ ትችላለች።

15. የሕመም ፍቃድ

- 1. ማንኛውም ገቢ በሕመም ምክንያት ሥራውን ማከናወን ያዕታስ ስንድን በሐኪም ማስረጃ የተደገፈ የህመም ፈቃድ ይሰጠዋል።
- 2. በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ (1) መሠረት ስንድ የሚሰጥ የሕመም ፍቃድ በተከታታይ ወይም በተሰያዩ ጊዜ በወሲድም ሕመሙ ከደረሰበት የመጀመሪያ ቀን ስንድን ባለው የሰነድ ሁለት ወር ጊዜ ውስጥ ከሰነድ ወር ወይም በሰነድ ዓመት ውስጥ ከሰነድ ሁለት ወር መብሰጥ የለበትም።

- 3. በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ (2) መሰረት የሚሰጥ የህመም ፈቃድ ሰነድ ሲያደግ ሦስት ወራት ከሙሉ ደምወዝ ጋር ሰሚቀጥሰው ሦስት ወራት ከግንባታ ደምወዝ ጋር ስና ሰመወረሻዎች ሁለት ወራት ያለ ደመወዝ ይሆናል።

- 4. ማንኛውም ገቢ ሲታመም፤
 ሀ/ ከስቀም በላይ የሆነ ምክንያት ካላጋጠመው በስተቀር በተቻለ ፍጥነት መታመሙን ሰመዘኑ ማሳወቅ አለበት።
 ለ/ በተከታታይ ከሦስት ቀን ወይም በሰነድ የበጀት ዓመት ውስጥ ከሰነድ ሁለት ቀን በላይ በሕመሙ ምክንያት ከሥራ የቀረ ስንድን ሰመታመሙ የህክምና ማስረጃ ማቅረብ አለበት።

16. ከሥራ በመጣ ጉዳት ምክንያት ስለሚሰጥ ፈቃድ

- 1. በሰነድ ምክንያት ጉዳት የደረሰበት ገቢ የሚያስፈልገውን የህክምና ወጪ ኮሚሽን ይሸፍናል።
- 2. በሥራ ምክንያት ጉዳት የደረሰበት ገቢ ከጉዳቱ ድግ ወደ ሥራው ስለከሰቀበት ወይም በጉዳቱ ምክንያት ስለከሰቀበት መሰረት ያዕታስ መሆን በህክምና ማስረጃ ስለከሚረጋገጥ ድረስ የሕመም ፈቃድ ከሙሉ ደመወዝ ጋር ይሰጠዋል። ሆኖም የሚሰጠው የሕመም ፈቃድ በማናቸውም ሁኔታ ከ12 ወራት መብሰጥ የለበትም።
- 3. በሰነድ ሁለት ወር ጊዜ ውስጥ ከጉዳቱ ድግ ወደ ሥራ መመሰስ ያሰመቻሉ በሕክምና ማስረጃ ሲረጋገጥ በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ (5) የተደነገገው ጥቅም ይጠበቅበታል።
- 4. ገቢ ህክምናውን በስግብ ባለመከታተሉ ወይም በሐኪም የተሰጠውን ትዕዛዝ ባለማክበሩ ሕክምናውን ያግተተ ስንድን በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ (1) እና (2) መሰረት የሚሰጠው የሕክምና ፈቃድ ይቋረጣል።
- 5. ከሥራ በመጣ ጉዳት ምክንያት ዘላቂ ሙሉ ወይም ከፊል የመሥራት ችሎታውን ያጣ ገቢ ስንድን ባለው የጡረታ ስግ የተሰጠው መብት ይጠበቅበታል።
- 6. ገቢ በደረሰበት ጉዳት ምክንያት የሞተ ስንድን ስግብ ባለው የጡረታ ስግ መሠረት የጡረታ ስበል ስሕጋዊ ወራሾችና ሰሌዳ ጥገኞች ይከፈላል።
- 7. ስዚህ ደንብ ዓላማ 'በሰነድ ላይ ሰሚደርስ ጉዳት' የሚለው ሐረግ በሰነድ ሰነድ ስራ ላይ ለሰነድ / ስንድ ተሻሻሎ/ የተሰጠው ትርጉም ይኖረዋል።

17. የጋብቻ ፈቃድ

ማንኛውም ገቢ ጋብቻ ሲመሰርት ሶስት የሥራ ቀናት የጋብቻ ፈቃድ ከደሞወዝ ጋር ይሰጠዋል።

18. የሐዘን ፈቃድ

- 1. ማንኛውም ገቢ የተደረገ ዓይኛ ተወሳኛ ግዳጅ ወይም ስለሰነድ ሁለተኛ ደረጃ የሚቆጠር የሰጋ ወይም የጋብቻ ዘመድ የሞተበት ስንድን ደመወዝ የሚከፈልበት የሶስት ተከታታይ ቀናት ሀዘን ፍቃድ ይሰጠዋል።
- 2. ገቢ በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ቀንቀጽ (1) ከተመሰከቱት ውጭ የቀርብ ዘመድ ወይም ወዳድ የሞተበት ስንድን ደመወዝ የሚከፈልበት የሰነድ ቀን የሐዘን ፈቃድ ይሰጠዋል። ሆኖም በዚህ ምክንያት የሚሰጥ የሐዘን ፈቃድ በሰነድ የበጀት ስመት ውስጥ ከሰነድ ሁለት ቀን መብሰጥ የለበትም።

19. ከደመወዝ ጋር ስለሚሰጥ ፍቃድ

- ማንኛውም ገሰሰ፣
1. ከፍ/ቤተ መጻሕፍት ወይም ከሌሎች ስዕላዊ ክትትሎች ውስጥ ስለሚገኙ ስዕሎች ሲደርሱ የተጠራቡት ጉዳይ እስከሚያበቃበት ጊዜ ድረስ፣
  2. በሕዝብ ምርጫ ስዕላዊ የሚደዙ የመንግስት ሐሳብዎችን ለመምረጥ ሲሆን ምርጫው ስሚወሰድበት ጊዜ፣
  3. በኮሚሽኑ ወይም በመንግስት እቅድ በተገኘው የትምህርት እድል በስገር ውስጥ ወይም በውጭ ስገር እንዲሞር ሲወሰን ከደመወዝ ጋር ሰፊ ፈቃድ ይሰጠዋል።

20. ያለ ደመወዝ ስለሚሰጥ ፈቃድ

ማንኛውም ገሰሰ ፈቃድ ለመውሰድ የሚያበቃ ለሚመዘኑ ምክንያት ካቀረበ የኮሚሽኑ ጥቅም የማይገዳ ሆኖ ሲገኝና የኮሚሽኑ ጋሳ ሲያምንበት ደመወዝ የሚይዘውበት ፍቃድ ሲሰጠው ይችላል ዝርዝሩ ኮሚሽኑ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

ክፍል አራት
ሰለደመወዝና የሕክምና
አገልግሎት

21. ደመወዝና ስባዕ

1. ማንኛውም ገሰሰ በክልሉ መንግስት በሚወሰነው መስራት ደመወዝና እንደ ስራደራገነቱ የሚወሰን ሲሳ ስባዕ ይከፈላል።
2. የገሰሰ ደመወዝ ከፍያ የሚደረገው በየወሩ መመሪያ ነው።
3. ማንኛውም ገሰሰ የቤት ወር ደመወዙን መበደር ይችላል። ሆኖም ብድሩን ከተበደረበት ጊዜ ጀምሮ በሰላሳ ስምንት ወራት ውስጥ መክፈት ይኖርበታል።

22. ስለ ደመወዝ ስኬል

1. ኮሚሽኑ ስገሰሶች የሚያገለግሉ የደመወዝ ስኬሎችን ስገንጥ በቢሮ ስሚካላንት ስኬሎች መስተዳድር ም/ቤት ያቀርባል። ሲፈቀድም ተገባሪዎች ይደረጋል።
2. የደመወዝ ስኬሎች ስለሆኑ ስለሆነ የሚሰረገ ደረጃ መነሻና መድረሻ ደመወዝ እንዲሁም በየጊዜው የሚደረገውን የደመወዝ ጭማሪ የሚያመለክቱ ስርዓቶች ይኖራቸዋል።

23. ሰለደመወዝ ጭማሪ :

1. የገሰሶች ደመወዝ ጭማሪ በክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በሚወሰነው ጊዜ መሰረት የሚፈጸም ይሆናል ።
2. ስገጋቢ : ከፍተኛ ወይም ከዘያ በላይ የሆነ የሰራ ስራዎች ውጤት ሳገኘ ገሰሶች እንደየሰራ ስራዎቻቸው መጠኑ የተለያየ የደመወዝ ጭማሪ እንዲያገኙ ይደረጋል ።
3. የዚህ ስንቀሳ ገደብ ስንቀሳ /1/ ድንጋጌ ከስገጋቢ በታች የሰራ ስራዎች ውጤት ሳገኘ ገሰሰ ተፈጻሚ አይሆንም ።

24. የደመወዝ ክፍያ ስለመያዝና ስለመቀረጥ

1. የማንኛውም ገሰሰ ደመወዝ፣
 ሀ/ በገሰሰ ስምምነት፣
 ለ/ በፍርድ ቤት ተሰዳሽ ወይም
 ሐ/ በሕግ በተደነገገው መሰረት ካሰሆነ በስተቀር ሲያዝ ወይም ሲቆረጥ አይችልም።
2. በዚህ ስንቀሳ ገደብ ስንቀሳ (1) (ሰ) ስና (ሐ) መሰረት ከገሰሰ ደመወዝ የሚቆረጠው ከደመወዙ ስንድ ሦስተኛ መብሰጥ የሰበትም።

25. የሕክምና አገልግሎት

1. ማንኛውም ገሰሰ በገሰሰ የሕክምና ተቋም የሚሰጠውን ማንኛውም የህክምና አገልግሎት በነፃ የማግኘት መብት ይኖረዋል።
2. በስራው ምክንያት ጉዳት የደረሰበት ገሰሰ የሚያስፈልገውን የሕክምና ወጪ ኮሚሽኑ ይኖራል።
3. ማንኛውም ገሰሰ የትዳር ዓዳኛውንና ስኬት መጠን ያሳደረሱ ሰዎችን በገሰሰ የሕክምና ተቋም በነፃ የሕክምና አገልግሎት እንዲያገኙ ማድረግ ይኖራል።
4. ማንኛውም ገሰሰ በዚህ ደንብ መሰረት ስሚያገኘው የሕክምና አገልግሎት የሚያደርገው የመዋጮ መጠን ኮሚሽኑ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት ይወሰናል።
5. ኮሚሽኑ በጠረታ የተገለጹ ገሰሶች ከገሰሰ የህክምና ተቋማት የህክምና አገልግሎት ስለሚያገኙበት ሁኔታ ስለፈሳሪውን መመሪያ አጥንቶ ሰቢሮው በማቅረብ ያሳወቃል። ሲፈቀድም በሰራ ሳይ ያውሳል።

ክፍል አምስት
የፖሊሶች መረጃ አያያዝ

26. የግል ማህደር፤

1. ኮሚሽኑ በሥራ ስለሚተዳደረው ስለስያንዳንዱ ገሰሰ ስገብነት ያሳቸውን መረጃዎች የሚደዝ የገደ ማህደር እንዲኖር ያደርጋል።
2. ማንኛውም ገሰሰ በገደ ማህደር ውስጥ የሚገኘ ተን ማስረጃዎች የመመሰከት ወይም ገደባውን የመውሰድ መብት ይኖረዋል።
3. ከሚመለከታቸው የስተዳደር ሠራተኞች በስተቀር ኮሚሽኑ ሳይፈቀድ ማንኛውም ሰው የሌለውን ገሰሰ የገደ ማህደር ማየት አይችልም።
4. ገሰሰ ያሳወቀውን ስራን የሚመለከት ማስረጃ በገደ ማህደር ውስጥ ማስቀመጥ ከሰከሰ ነው።

27. ስታትስቲካዊ መረጃዎች

ኮሚሽኑ ገሰሶችን የሚመለከቱ ስታትስቲካዊ መረጃዎችን የመሰብሰብና የማጠናቀር ጋሳፈነት ይኖረዋል።

28. የሥራ ስራዎች ግምገማ ማረጋገጫ

1. የሥራ ስራዎች ግምገማ ሰላማ ገሰሶች፡-
 ሀ/ ሥራቸውን በሚጠበቀው መጠን፣ ጥራት፣ ደረጃና ጊዜን ባሟላ ሁኔታ እንዲያከናውኑ፣
 ለ/ ጠንካራና ደካማ ገናቸውን እንዲያውቁና
 ሐ/ የወደፊት የሥራ ስራዎቻቸው እንዲሻሻሉና ሰሥራ ያሳቸውን ተነሳሽነት እንዲያገለግሉት ማስቻል ይሆናል።
2. የሥራ ስራዎች ግምገማ በገደ ሥራው የሚመለከታቸው በተገኙበት በጋራ ይከናወናል።
3. የሥራ ስራዎች ግምገማ ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ መሰረት ይፈጸማል።

ክፍል ስድስት
አገልግሎት ስለማቋረጥና ስለ ማራዘም

29. በገዛ ፈቃድ ከሥራ ስለመሰናበት፤

1. ማንኛውም ገሰሰ በማንኛውም ጊዜ የ1 ወር ቀደሚያ የጽሁፍ ማስታወቂያ በመስጠት ሥራውን በገዛ ፈቃድ ሲሰቅ ይችላል።
2. መሰቀቂያ ጠያቂው ገሰሰ ሰሥራው ስጅግ ስለፈሳሪና በቀሳሱ ስመተካት የማይቻል ሆኖ ሲገኝ ኮሚሽኑ የመሰቀቂያ ጥያቄውን ከሰሰት ወር ለማይበጠጥ ጊዜ ሲያራዝመው ይችላል።

3. መሰቀላቂውን የጠየቀው ገሰስ የገዳታ ስጦታውን ዘመኑን ሳያጠናቀቅ ከሆነ ወይም ሳይሰጠና ወሰደ የሚያስፈልገውን ስጦታውን ያሳጠናቀቀ ከሆነ ኮሚሽኑ ሰርሶ ስሰጠና ያወጣውን ማናቸውንም ወጪ መክፈል ይኖርበታል።

30. በህመም ወይም ከሥራ በመጣ ጉዳት ምክንያት ለስጦታው ብቁ አለመሆን

1. ማንኛውም ገሰስ በዚህ ደንብ ስንቀጽ 15 (2) በተመሰከተው የህመም ጊዜ ውስጥ ወደ ሥራ ለመመለስ ካሳቻሰ የህክምና ማስረጃ ማቀረብ ሳያስፈልገው በህመም ምክንያት ስሰጠው ብቁ ስንዳልሆነ ተቆጥሮ ስጦታውን ስንዳይቀረጥ ይደረጋል።
2. በዚህ ደንብ ስንቀጽ 16 (2) መሰረት የተሰጠው የህመም ፈቃድ ጊዜ ካበቃ በኋላ ወደ ስራው መመለስ ካሳቻሰ ስለሰጠው መሰረት ስሰጠው በህክምና ማስረጃ ሲረጋገጥ ወደያውኑ ከሥራ ስንዳልሰናበት ይደረጋል።

31. በችሎታ ማነስ ምክንያት ከሥራ ስለማሰናበት

1. ማንኛውም ገሰስ ያለውን ስውቀትና ችሎታ ተጠቅሞ የተመደበበትን ስራ ለማከናወን የተቻለውን ጥረት ስያደረግ የሥራ ስፈጻጸም ውጤቱ በተከታታይ ሰውነት ጊዜ ከሌሎች በላይ በታች ከሆነ ማሰናበት ይቻላል።
2. የዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ (1) ድንጋጌ ቢኖርም ሳለፍት ተከታታይ 5 ዓመታት ከፍተኛ የሥራ ስፈጻጸም ውጤት ስያገኝ የነበረ ገሰስ በተከታታይ ሰዎች ጊዜ ከሌሎች በላይ በታች ያገኘ ካልሆነ በስተቀር ከሥራ ስይሰናበትም።
3. በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ(1) ወይም (2) መሠረት ስንደን ገሰስ ከስራ ማሰናበት የሚቻለው፡-

- ሀ/ ለያዘው የሥራ መደብ የሚያስፈልገውን ሥልጠና በመስጠት ወይም፤
  - ለ/ ከያዘው የሥራ ደረጃ ጋር ተመሳሳይ በሆነና ሲሠራው ወደሚችሉ ሲላ የሥራ መደብ በማዛወር ስና
  - ሐ/ በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ(1) መሠረት ሲሆን በያንስ ሰዎች ዓመት ወይም በንዑስ ስንቀጽ(2) መሠረት ሲሆን በያንስ ሰዎች ዓመት ተኩስ ስንዳሠራ ከተደረገ በኋላ ገሰሱ የሥራ ስፈጻጸም ውጤቱን ለማሻሻል ያሳቻሰ ስንዳሆነ።
- የሰዎች ወር ቅድሚያ ማስጠንቀቂያ በመስጠት ነው።

32. በዲስፕሊን ምክንያት ከሥራ ስለማሰናበት፤

1. ማንኛውም ፖሊስ፡-
  - ሀ/ በዚህ ደንብ መሠረት ከሥራ ስንዳልሰናበት የዲስፕሊን ቅጣት የተሰጠበት ስና
  - ለ/ በዚህ ደንብ መሠረት ደግሞ ብሎ ቅጣቱ ያሳተሰበበት ስንዳሆነ፤
 ስጦታውን ይቀረጣል።
2. የዲስፕሊን ውሳኔ በደግሞ ከተሻሻለበት ወይም ከተሰረዘበት በከርከር ወቅት ሳይከፈለው የቀረው ደመወዝ ታሰቦ ያሰጠው ይከፈላል።

33. በዕድሜ ምክንያት ስጦታውን ስለማቋረጥ

1. ማንኛውም የክሰሱ ገሰስ የጠረታ መውጫ ስድሜ 55 ዓመት ነው።

በስተቀር በሕግ ከተወሰነው የጠረታ ስድሜ ከደረሰበት የመጨረሻ ቀን ጀምሮ ያሰተወጣፈ ሥነ-ሥርዓት ስጦታውን ስንዳይቀረጥ ይደረጋል።

3. ገሰሱ ጠረታ ከመውጣት ሦስት ወር በፊት በጽሁፍ ስንዳይቀው መደረግ ስለበት።

34. የስጦታውን የምስክር ወረቀት

ማንኛውም ገሰስ በማናቸውም ምክንያት ስጦታውን ሲያቋርጥ ወይም ለማቋረጥ ሲጠይቅ ሲያከናውን የነበረውን የሥራ ዓይነት የስጦታውን ዘመኑን ሲከፈለው የነበረውን ደመወዝና ከሥራ የተሰናበተበትን ምክንያት የሚገልጽ የስጦታውን የምስክር ወረቀት ይሰጠዋል።

35. ስጦታውን ሲቋረጥ ስለሚፈጸም ክፍያ፤

1. ማንኛውም ገሰስ ስጦታውን በሚያቋርጥበት ጊዜ የሠራበት ደመወዝና ስለሰጠ ይከፈላል።
2. ስጦታውን ባለው የጠረታ ስጦታ የተደነገገው ስንደተጠበቀ ሆኖ ስንደ ገሰስ በሞት ምክንያት ስጦታውን ሲቋረጥ በህይወት ሳለ ሰው/ቤቱ በሰው ሳላወቃቸው ህጋዊ የትዳር ዓይነት የትዳር ዓይነት የሰለው ስንደሆነ በሥራ ደተዳደረ ሰነድ ቤተሰቦቹ የሦስት ወር ደመወዝ ይከፈላቸዋል።
3. የዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ 2 ድንጋጌ ቢኖርም ስንደ ገሰስ በገዳታ ሳይ ስያሰ የተሰጠ ስንደሆነ የ6 ወር መብት ደመወዝ በህይወት ሳለ ሰው/ቤቱ በሰው ሳላወቃቸው ህጋዊ የትዳር ዓይነት የትዳር ዓይነት የሰለው ስንደሆነ በሰራ ደተዳደረ ሰነድ ቤተሰቦቹ ይከፈላቸዋል።
4. በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ 3 የተጠቀሰው መብት ተገባራዊ የሚሆነው የገሰስ ስባሶ በገዳታ ሳይ ስለመሰጠቱ በኮሚሽኑ ገባሴ ሲረጋገጥ ነው።

36. ስጦታውን ስለማራዘም፤

1. ስንደ ገሰስ የመጠሪያ ስድሜው ከደረሰ በኋላ በሰዎች ጊዜ ስለሰጠ ስምጥ ዓመት በጠቀሳሳው ከሌላ ሰዎች ስምጥ ስምጥ ጊዜ ስጦታውን ማራዘም ይቻላል።
2. በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ (1) መሠረት የሰዎችን ገሰስ ስጦታውን ማራዘም የሚቻለው፡-
  - ሀ/ የገሰሱ የትምህርት ደረጃ ሰውነትና ችሎታ ስኮሚሽኑ ሥራ ጠቃሚ ሆኖ ሲገኝ፤
  - ለ/ የርሱ ተተኪ ገሰስ ለማግኘት ስለመቻሉ ሲረጋገጥ፤
  - ሐ/ ገሰሱ ለሥራው ብቁ መሆኑ በሕክምና ማስረጃ ሲረጋገጥ፤
  - መ/ ገሰሱ ስጦታውን ሰመቀጠል ሲሰማ ስና
  - ሠ/ የስጦታውን መራዘም ቢሮው ሲፈቅድ ነው።

**ክፍል ሰባት
ስለ ገሰስ ስባት ገዳታዎች ስና ሥነ-ምግባር**

37. የፖሊስ ግዴታዎች፤

- ማንኛውም ፖሊስ፡-
1. ሰፊ ደረጃ ሰነድ ስለሰጠ ስጦታውን ስንዳይቀው ስለሕዝቡ ታማኝ መሆን፤
  2. መሳ ገሰሰቱን ችሎታውን ስለሕዝብ ስጦታውን ማዋል፤
  3. በሥራ ዝርዝር ሳይ የተጠቀሱትን ተገባሮትና በሕጋዊ መንገድ የሚሰጡትን ሴሎች ተሳዳዳሪዎች መፈጸም፤

- ጠ. እስከ ሶስት ወር ደመወዝ የሚደርስ መቀጠል
- ሠ. ከማዕረግ፣ ደረጃና ከደመወዝ ዝቅ ማድረግ፣ እና
- ረ. ከስራ ማሰናበት፣
- 2. በዚህ ስንቀድም ንዑስ ስንቀድም (1) (ሠ)፣(ሰ)፣ እና (ሐ) የተዘረዘሩት ቀጣሪ የዲሲፕሊን ቅጣቶች ተብሎው ይመደባሉ።
- 3. በዚህ ስንቀድም ንዑስ ስንቀድም (1) (ጠ)፣(ሠ)፣እና (ረ) የተዘረዘሩት ከባድ የዲሲፕሊን ቅጣቶች ተብሎው ይመደባሉ።

- 2. ከባድ የዲሲፕሊን ቅጣት በኮሚሽን የዲሲፕሊን ኮሚቴ የውሳኔ ሐሳብ ስቅራቤነት በኮሚሽን ላይ ይወሰናል።
- 3. ኮሚሽን ላይ የቀረበበትን የዲሲፕሊን ቅጣት ውሳኔ የማይቀየር የማይሻሻል ወይም የመሰረዝ ስልጣን ስለሰጠ።
- 4. ቀጣሪ የዲሲፕሊን ቅጣት ውሳኔ የሚሰጠው የዲሲፕሊን ባንደሰው ፖሊስ የቀርብ ስለቃው ይሆናል።
- 5. የዲሲፕሊን ቅጣት ማንኛውም የፍርድ ቤት ውሳኔ ሳይጠበቅ ወይም ሳይከተሰ ሲወሰን ይችላል።

53. ቀላል የዲሲፕሊን ቅጣት የሚያስከትሉ ጥፋቶች፣

- የሚከተሉት ቀጣሪ የዲሲፕሊን ቅጣት የሚያስከትሉ ጥፋቶች ናቸው፡-
- 1. የተሟላ የደንብ ርብስ ለሚሰጥ ስለመገኘት፣
  - 2. ያለበቂ ምክንያት ወይም ያለፍቃድ ከሥራ መቀረት፣
  - 3. በሥራ ቦታ ተገኝቶ ወደ ሥራ ስለመሰማራት፣
  - 4. በሥራ ስዓት ተሰብስቦ ማውራት፣
  - 5. የሥነ-ምግባር ጉዳዮችን ለሚመሰክተው ክፍል በወቅቱ ስለማሳወቅ፣
  - 6. የገደብ ጉዳዮችን ያለመጠበቅ ወይም
  - 7. በዚህ ስንቀድም ከተዘረዘሩት ውጪ ተመሳሳይነት ያሳቸውን ሌሎች ቀጣሪ የዲሲፕሊን ጉዳዮች ረዕሮች መገኘት ።

56. ከሥራ ስለ ማገድ፣

- 1. ስንድም ፖሊስ ከሥራ ስንድም ማቆየት ስሥራው ስረዳም ይጠቀማል ብሎ ኮሚሽን ካመነበት ፖሊስን ስንድም ወር ለማይበሰጥ ጊዜ ከሥራና ደመወዝ ስንድም ለማቆየት ይችላል።
- 2. ስንድም ፖሊስ በወንጀል ወይም በከባድ የዲሲፕሊን ጥፋት ምክንያት በሀገር የተከሰሰ ስንድምና ሲመሰክርበት ጥፋቱ ከስራ የሚያስናብተው መሆኑ ሲገመት ኮሚሽን ከስራው ታገዶ ስንድም ያደርጋል።

54. ከባድ የዲሲፕሊን ቅጣት የሚያስከትሉ ጥፋቶች፣

- የሚከተሉት ከባድ የዲሲፕሊን ቅጣት የሚያስከትሉ ጥፋቶች ናቸው፡-
- 1. በሕገ-መንግስት የተደነገጉትን ስብዓዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶችን መጣስ፣
  - 2. ትልቁን ባለሙያዎች፣ በቸሰተኝነት በመሰጠት ወይም የሰላም ሥነ ሥርዓትን ባለመከተል በሥራ ላይ በደብዳቤ ማድረስ፣
  - 3. ከገዳድ ላይ መሸሸ፣
  - 4. ስራ ስንድም ላይ ሆነ ብሎ ማወከ ወይም ከሚያውኩት ጋር መተባበር፣
  - 5. ከማንኛውም ፍ/ቤትና በወንጀል ጉዳይ ከማንኛውም ስ/ሀገ የሚሰጠውን ትልቁን ስለሙያዎች፣
  - 6. በቀጣሪ የዲሲፕሊን ቅጣት ስርምጃዎች ባለመታረግ ያለ በቂ ምክንያት በተደጋጋሚ ጊዜ ቀጣሪ የዲሲፕሊን ጥፋቶችን መፈፀም፣
  - 7. በስራ ቦታ በጠብ ስጦታነት መደባደብ፣
  - 8. በስራ ቦታ መጠጥ ጠጥቶ ስክር ወይም ይዞ መገኘት፣ በስራ ቦታ ጫት መቃም ወይም ይዞ መገኘት፣ ወይም በሌሎች ስድስት ስድስት መመሪያ ወይም ይዞ ስራ ላይ መገኘት፣
  - 9. ጉቦ መቀበል ወይም ስንድም መጠየቅ፣
  - 10. በሥራ ቦታ ወይም ከስራ ቦታ ውጪ ሰህንብ ሞራሪ ተቃራኒ የሆነ ድርጊት መፈፀም፣
  - 11. የሰብነት ወይም የስምነት ማጉደል ድርጊት መፈፀም፣
  - 12. በመሰሪያ ቤቱ ንብረት ላይ ሆነ ብሎ ወይም በቸሰተኝነት ጉዳት ማድረስ፣
  - 13. በስዕሉን ስላገባ መጠቀም፣
  - 14. ምስጢር የሆኑ መረጃዎችን በሚሰጠው ስለመጠበቅ ወይም
  - 15. በዚህ ስንቀድም ከተዘረዘሩት ጋር ተመሳሳይ ክብደት ያሳቸውን ሌሎች የዲሲፕሊን ጉዳዮች ረዕሮች መገኘት ።

57. ቅሬታ ስለማቅረብ

- 1. ቀጣሪ የዲሲፕሊን ቅጣት ውሳኔ የተወሰነበት ማንኛውም ፖሊስ በውሳኔው ቀር ከተሰኘ ውሳኔውን ከሰጠው የቀርብ ኃላፊው ስንድም ደረጃ ከፍ ለሚሰጠው ኃላፊ ቅሬታ ማቅረብ ይችላል። ቅሬታ የቀረበበት ኃላፊ የሚሰጠው ውሳኔ የመደረገ ይሆናል።

58. የይግባኝ መብት

- 1. ማንኛውም በኮሚሽን የተሰጠ የመደረገ የዲሲፕሊን ቅጣት ውሳኔዎች ላይ የሚቀርቡ ይግባኝ ስድት የሚወሰን ኮሚቴ በዚህ ደንብ መሠረት በቢሮው ይቋቋማል።
- 2. የሚቋቋመው ኮሚቴ ስባዓት ብዛት ስለራራቸውና ወዘተ. የመሳሰሉት ጉዳዮች ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።
- 3. ኮሚቴው በተሰጠው የደረጃ የሚወሰን ውሳኔዎችን የመሰረዝ፣ የመሻር፣ የማሰናኛት የማይሻሻል ወይም ተመሳሳይ ስንድም የውሳኔ ሐሳብ ስቢሮው ኃላፊ ያቀርባል። ቢሮው ኃላፊ የሚሰጠው ውሳኔ የመደረገ ይሆናል።

59. ስለይርጋ ጊዜ

- 1. ቀጣሪ የዲሲፕሊን ቅጣት የሚያስከትል ጥፋት የረዘመ ፖሊስ የምርመራውን ጊዜ ሳይወግድ የረዘመው ጥፋት ከታወቀበት ቀን ጀምሮ እስከ ስድስት ወር ድረስ ስርምጃ ካሳተመለበት በዲሲፕሊን ተጠያቂ ስለሆነም።
- 2. ማንኛውም ፖሊስ ከባድ የዲሲፕሊን ቅጣት የሚያስከትል ጥፋት መፈፀሙ ከታወቀበት ቀን ጀምሮ በስንድም ዓመት ጊዜ ውስጥ በጥፋት ካሳተመለበት በዲሲፕሊን ተጠያቂ ስለሆነም።
- 3. በዚህ ስንቀድም ንዑስ ስንቀድም (1) ወይም (2) በተመሰከተው የጊዜ ገደብ ውስጥ መወሰድ የሚገባውን የዲሲፕሊን ስርምጃ ሳይወስድ የቀረ ኃላፊ ተጠያቂ ይሆናል።
- 4. ይህንን ደንብ በመተሳሰፍ የሚወሰን ማንኛውን የዲሲፕሊን ቅጣት ያሰው ተፈጻሚነት ከስንድም ዓመት ሲበጠጥ ስለሚታወቅ።ሆኖም ስምንዳንድ የዲሲፕሊን ቅጣት ይርጋ ዘመን በመመሪያ ሲወሰን ይችላል።

55. የዲሲፕሊን ስርምጃ አወሳሰይ

- 1. በማንኛውም ፖሊስ ላይ የዲሲፕሊን ቅጣት ከመወሰን በፊት ረዘመ የተሰጠውን የዲሲፕሊን ጉዳዮች በየቦታ ስንድም የተደረገ ሌሎች የመከላከል ስድት ይሰጣሉ።

ክፍል ዘመን

በወንጀል ስለተከሰሰ ፖሊስ

60. ከሥራው ጋር በተገናኘ ሁኔታ

በወንጀል ስለተከሰሰ ፖሊስ

የፖሊስ ስሞት ወንጀል የረዘመው በህግ የተሰጠውን ተገባሪን በሚያከናውንበት ጊዜ ሲሆንና ቋሚ ሆኖ የሚመራበትን ህግ ወይም ደንብ ሆነ ብሎ በመተባበሩ ህግ ወጥ ድርጊት ሰጠውም ሳይሆን የተጠበቀውን ገዳጅና ሀሳብነት ሰጠውም ሲሆን በነገሩ ሁኔታ መነሻ ተገዳ መሆኑን የኮሚሽኑ ስመራር ገባሌ ሲያረጋግጥ ጉዳዩ የሰነድ ስርዓት ገደብ የሚያስከትለው ቀጣት ስንደተጠበቀ ሆኖ :-

1. በሚመሰክተው ፍርድ ቤት ለማካኛነት የሞሰ ሙብቱ የተከበረበት ከሆነ ፣ በሥራው ላይ ሆኖ ሙብ ዳመወዙ ይከፈላል።
2. የሞሰ ሙብቱ ሳይከበርበት ቀርቶ የሚታሰር ከሆነ:-
  - ሀ/ ጉዳዩ በፍርድ ቤት የመወሰነው ውሳኔ ስለከሚሰጥበት ጊዜ ድረስ ሙብ ዳመወዙ ይከፈላል።
  - ለ/ በተከሰሰበት ወንጀል ፍርድ ቤት ጥፋተኛ ነቱን ለረጋገጦ የቀጣት ውሳኔ ካለተሰጠበት ውሳኔው ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ ከስራ ይሰናበታል።
  - ሐ. ሆኖም ፖሊስ የተፈረደበት የስራው ቀጣት ውሳኔው ማኖርበር ስምንት ማጉዳት ገብ መቀበል ከመሳሰሉት ውጪ ሲሆን ስኛ ቀጣት ከጓ ዓመት በታች ከሆነ በኮሚሽኑ ስመራር ገባሌ ውሳኔ ሰጣቱ በሰንደ ወር ጊዜ ውስጥ ወደ ስራ ዕመሰሉ ብሎ ሲጠይቅ ኮሚሽኑ ወደ ስራው ሲመሰሰው ይችላል።
3. ከስ ከቀረበበት ጊዜ ጀምሮ የመወሰነው ውሳኔ ስለከሰጠ ድረስ የኮሚሽኑ ነገረ ፈጅ ስለ ፖሊስ ሆኖ መከራከር ስለበ :-

61 ከሥራው ጋር ባልተገናኘ ሁኔታ

በወንጀል ስለተከሰሰ ፖሊስ

ማንኛውም ፖሊስ በግደድ ከታወቀው የፖሊስ ተገባር ጋር ገንጎነት በሰጠው ጉዳይ ከስ ቀርቦበት ከሆነ በዲላጎሲን ኮሚቴ የሚሰጠው ውሳኔ ስንደተጠበቀ ሆኖ፣

1. በሚመሰክተው ፍርድ ቤት በሞሰ ከተሰቀቀ ሥራው ላይ ሆኖ ሙብ ዳመወዙን ያገኛል።
2. የሞሰ ሙብቱ ሳይከበርበት ቀርቶ ከታሰረ ዳመወዙ ይከፈላል።
3. በተከሰሰበት ወንጀል በፍርድ ቤት ጥፋተኛ ሆኖ ከተገኘ ከሥራው ይሰናበታል።

ክፍል አስር

ስለ ማዕረግ፣ የደረጃ ዕድገትና

ሽልማት፣

62 ስለ ማዕረግ

የኮሚሽኑ የማዕረግ ተዋረድና ስምሚ የሚከተሉት ይሆናሉ፡-

1. ኮንስታብል
2. ረዳት ሳጅን
3. ምክትል ሳጅን
4. ሳጅን
5. ዋና ሳጅን
6. ረዳት ሲንሰፐርተር
7. ምክትል ሲንሰፐርተር
8. ሲንሰፐርተር
9. ዋና ሲንሰፐርተር
10. ምክትል ኮሚንደር
11. ኮሚንደር /ረዳት ኮሚሽነር
12. ኮሚሽነር

63 ስለ ማዕረግ ዕርከን፣

የፖሊስ ስባዓት ማዕረግ ለሰጣጥ በሦስት ዕርከን ስንደሚከተለው ይሆናል፡-

1. የዝቀተኛ ማዕረግ ዕርከን
  - ሀ/ ኮንስታብል
  - ለ/ ረዳት ሳጅን
  - ሐ/ ምክትል ሳጅን
  - መ/ ሳጅን
  - ሠ/ ዋና ሳጅን
2. የመካከለኛ ማዕረግ ዕርከን
  - ሀ/ ረዳት ሲንሰፐርተር
  - ለ/ ምክትል ሲንሰፐርተር
  - ሐ/ ሲንሰፐርተር
3. የከፍተኛ ማዕረግ ዕርከን
  - ሀ/ ዋና ሲንሰፐርተር
  - ለ/ ምክትል ኮሚንደር
  - ሐ/ ኮሚንደር/ ረዳት ኮሚሽነር
  - መ/ ኮሚሽነር

64 የማዕረግ ቆይታ ጊዜ

ስንደ ፖሊስ ተከታይን ማዕረግ ከማግኘቱ በፊት በያዘው ማዕረግ ከዚህ በታች በሰንጠረዥ ስለሚገኙ ማዕረግ የተወሰነውን ጊዜ መሸፈን ስለበ:-

ተ. ቁ.	ማዕረግ	በያዘው ማዕረግ የሚቆይበት ጊዜ	ለተፋጠነ ለድገት የሚቆይበት ጊዜ	በተከታይ የሚያገኘው የማዕረግ ዕድገት
1	ኮንስታብል	4 ዓመት	3 ዓመት	ረዳት ሳጅን
2	ረ/ ሳጅን	3 ዓመት	2 ዓመት	ምክትል ሳጅን
3	ምክትል ሳጅን	3 ዓመት	2 ዓመት	ሳጅን
4	ሳጅን	3 ዓመት	2 ዓመት	ዋና ሳጅን
5	ዋና ሳጅን	3 ዓመት	2 ዓመት	ረዳት ሲንሰፐርተር
6	ረዳት ሲንሰፐርተር	2 ዓመት	1 ዓመት	ምክትል ሲንሰፐርተር
7	ምክትል ሲንሰፐርተር	3 ዓመት	2 ዓመት	ሲንሰፐርተር
8	ሲንሰፐርተር	3 ዓመት	2 ዓመት	ዋና ሲንሰፐርተር
9	ዋና ሲንሰፐርተር	3 ዓመት	2 ዓመት	ምክትል ኮሚንደር
10	ኮሚንደር	—	—	—
	ረዳት ኮሚሽነር	—	—	—
11	ኮሚሽነር	—	—	—

65 የማዕረግ ዕድገት፣

1. ስንደ ፖሊስ፣
  - ሀ/ ማዕረግ ስንደገት ሲያገኝ የሚቀበሉት ከፍት የሰራ መደብ ሲኖር፣
  - ለ/ ስንደገት ለማግኘት ከፍት የሥራ መደብ የሚያስፈሰፈው የተሞህርት ደረጃ፣ የሥራ ዕምድ፣ ስኛ የሥራ ስራዳደም ከሰራች ተወዳዳሪዎች የተሻለ ሆኖ ሲገኝ ስኛ
  - ሐ/ ሰበታው የሚሰጠውን ሥልጠና ካጠናቀቀ ለማዕረግ ዕድገት ብቁ ይሆናል።
2. በዚህ ስንደገት ንዑስ ስንደገት (1) መሠረት ሁለት ወይም ከዚያ በላይ ተወዳዳሪዎች ያሉ ከሆነ ከስንደ የማዕረግ ዕርከን ወደ ሲሳ ከፍ ወዳሰ የማዕረግ ዕርከን የሚደረግ የማዕረግ ስንደገት በውድድር (በፈተና) ይሆናል።
3. የዚህ ስንደገት ንዑስ ስንደገት 2 ድንጋጌ በኖርም በውጤታቸው ከወንጀል ጋር ዕኩሰ ወይም ተቀራራቢ ውጤት ያገኙ ሲት ተወዳዳሪዎች ለማዕረግ ስንደገት ቀድሞ ያገኛሉ።

78 የሥርዓት ስጦታዎች

1. የኮሚሽን ሥርዓት በፖሊስ መታወቂያ ካርድ ፣ በመሰዋ፣ በፖሊስ ተሸከርካሪዎች፣ ኮሚሽን በሚያመለክታቸው ሰራተኞች ስፍራዎች እና በሚወሰነው ስኬታዎች ጥቅም ላይ ለውሰደዱ ይቻላል።
2. የኮሚሽን ወይንም የሥራ ክፍሎች እንደየሥራቸው ጠባይ ከኮሚሽን ሥርዓት በተወሰነ የራሳቸው ሥርዓት ሲኖራቸው ይቻላል።
3. ሥርዓት የሚደረገው የቀሰም ስደነት ፣ ፖሊስ በቀሰብ በህብረተሰቡ ዘንድ እንዲሰደዱ የሚያደርጉ መሆን ስለሚችሉ ። የቀሰም ስደነት ስምዕን ይወስናሉ።
- 4.

79 ስለ መታወቂያ መሰያ ቅጥር

1. ማንኛውም ፖሊስ፣ ፖሊስ መሆኑን የሚገልጽ በኮሚሽን የሚደረግ የመታወቂያ ካርድ ይኖረዋል።
2. የፖሊስ መታወቂያ ካርድ ፡-
 ሀ/ የከፊሉን ፖሊስ ሥርዓት
 ለ/ የፖሊሱን መሰያ ስም ፣ የሥራ ድርሻ ፣ የደም ዓይነትና መሰያ ቅጥር ይደረጋል።
3. ማንኛውም ፖሊስ ህገ ሲያስከብር የመታወቂያ ካርዱን ማሳየት ይኖርበታል።

**ከፍተኛ ስራ ሰራተኛ
ወይንም ደንበኞች**

80. መመሪያ የማውጣት ስልጣን
 ቢሮው ዲህንን ደንብ ሰማሰረጸም የሚያስፈልጉትን መመሪያዎች ሲያወጣ ይቻላል።

81 ተፈጻሚነት የሲባቸው ደንቦችና መመሪያዎች፡
 ከዚህ ደንብ ጋር የሚቃረን ማንኛውም ደንብ ወይም መመሪያና የተሰማደ ስራዎች ደንብ ከፀደቀበት ጊዜ ጀምሮ ተፈጻሚነት የሰውም።

82 ደንቡ የሚደረግበት ጊዜ
 ዲህ ደንብ በሐረር ነጋሪ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

ሐረር
 ሚያዝያ 3 ቀን 1998 ዓ/ም
 ሙራድ ስብዳሰሐዲ
 የሐረር ሕዝብ ክልላዊ መንግስት
 ርዕሰ መስተዳድር